

HULDIGING 9-9-09 IN WOORD EN BEELD

Op de Dag van de Duurzaamheid, 9-9-09, heeft minister Guusje ter Horst van Binnenlandse Zaken de zes koplopers van de Lokale Duurzaamheidsmeter 2009 gehuldigd in Café Dudok in Den Haag. Hieronder de twee toespraken die bij deze gelegenheid zijn gehouden, respectievelijk door Dorothe Appels, directeur COS Nederland, en de minister zelf.

Toespraak Dorothe Appels, directeur COS Nederland

Excellentie, welkom. En ook natuurlijk een hartelijk welkom voor allen hier aanwezig die getuigen willen zijn van het huldigen van de koplopers van de Lokale Duurzaamheidsmeter. Ook een welkom en felicitaties aan de vertegenwoordigers van de gemeenten die zo duidelijk het goede voorbeeld geven op het gebied van duurzaam beleid en daarmee belangrijke inspiratiebronnen voor anderen zijn.

We zijn erg gelukkig met het initiatief van Stichting Urgenda om vandaag op 9-9-9 het belang van duurzame ontwikkeling centraal in alle agenda's te zetten. Een duurzame Nederlandse samenleving is een positieve bijdrage aan een wereld waarbij ook de kernwaarden voor onze samenleving centraal staan: gerichtheid op de toekomst wil ik hier met name noemen. Door ons daarvoor in te zetten als wereldburgers-van-nu kunnen niet alleen onze kinderen en kleinkinderen, maar ook de kinderen en kindskinderen van andere mensen op onze planeet in veiligheid leven.

In ons kleine Nederland geven wij graag het goede voorbeeld, en daarom zijn wij als vertegenwoordigers uit het maatschappelijk middenveld erg blij met uw keuze om hier aanwezig te zijn. Uw aanwezigheid betekent voor ons dat u werk maakt van uw ambitie om als Rijksoverheid koploper te worden op het terrein van duurzame bedrijfsvoering.

Duurzame keuzes maken kun je alleen in samenspel doen met verschillende actoren. Het maken van duurzame keuzes gaat ook beter als er transparante communicatie is. Dit is altijd de belangrijkste doelstelling van de lokale duurzaamheidsmeter geweest: het bieden van een bron van inspiratie die voor iedereen toegankelijk is!

Het instrument bestaat ondertussen al 10 jaar. Het is in 1999 op initiatief van de NCDO ontwikkeld en heette toen nog 'Duurzaamheidsspiegel'. De vragenlijsten waren en zijn nog steeds gebaseerd op de afspraken die op de eerste beroemde wereldtop over milieu en ontwikkeling in 1992 in Rio de Janeiro zijn gemaakt, de zogeheten agenda 21. Het betreft dus een vertaling van internationale afspraken naar actie op lokaal niveau. Dit is ook de kern van het werk waar de regionale

COSsen zich mee bezig houden: het verbinden van mondiale vraagstukken aan lokale agenda's.

De Lokale Duurzaamheidsmeter is bij tijd en wijle geactualiseerd waarbij we altijd veel inbreng en advies van diverse collega's binnen gemeenten en andere organisaties hebben mogen ontvangen, teveel om nu op te noemen maar ik ben blij dat enkele hier vandaag ook aanwezig zijn.

De Duurzaamheidsmeter geeft naast inzicht in de goede prestaties ook aan waar de agenda voor de toekomst zich op kan richten. Zowel op People, Profit als Planet valt nog veel winst te behalen. Wij streven er dan ook naar om de komende jaren in samenwerking met uw en andere ministeries het ambitieniveau voortdurend naar boven bij te stellen. In ons werk met gemeenten geeft de Duurzaamheidsmeter ons voldoende aanknopingspunten om in dialoog de resultaten te verbeteren. De goede voorbeelden zijn hierbij inspiratiebronnen voor anderen. Wij denken dat dit ook een positieve uitstraling heeft op het andere werk wat wij met gemeenten doen op het terrein van internationale samenwerking, wereldburgerschap, millenniumdoelen, eerlijke handel, kortom aan duurzame ontwikkeling in mondiaal perspectief.

Gemeenten geven nu aan dat zij medeverantwoordelijk willen zijn voor het zoeken naar oplossingen met betrekking tot ongelijke verdeling in de wereld. Wij werken vanuit een mondiaal perspectief en vertellen dat door te zeggen 'duurzaamheid is een zaak van iedereen'!

Dank u wel.

Dan geef ik het woord nu graag aan de minister.

Toespraak van Mevrouw Ter Horst, Minister Binnenlandse Zaken

Toen ik de uitnodiging las dat ik een aantal gemeentelijke koplopers op het gebied van duurzaamheid 'in het zonnetje' mocht zetten dacht ik: dat is een toepasselijke prijs! Mijn eerste gedachte was dan ook dat ik zonnepanelen mocht uitdelen voor op het dak van het gemeentehuis....

Voordat ik tot de uitreiking van de Duurzaamheidsmeters overga een paar algemene opmerkingen.

Ik ben om verschillende redenen enthousiast over deze Lokale Duurzaamheidsmeter.

Ten eerste is het belangrijk dat we als overheid laten zien dat we onze verantwoording nemen. In het streven naar een duurzame samenleving heeft de overheid een voorbeeldfunctie en zeker op lokaal niveau, dicht bij de mensen, heeft dat effect.

Ten tweede is de Duurzaamheidsmeter transparant. Gemeenten kunnen op de website van elkaar zien waar ze staan. Dat leidt tot gezonde concurrentie, en het biedt ook mogelijkheden om van elkaar te leren. Als de één hoog scoort op een punt waar jij laag scoort dan is een telefoontje zo gepleegd. Ik heb begrepen dat dit ook zo werkt.

Ten slotte zijn de resultaten goed. Ruim 130 gemeenten hebben de meter ingevuld en dat is veel. Bovendien blijkt dat veel gemeenten dit jaar een voldoende scoren. In vergelijking met de vorige meter van 2004-2005 is er een sprong voorwaarts gemaakt. Vooral op het terrein van duurzaam bouwen, energiebeleid en duurzaam inkopen wordt hard gewerkt.

Er vallen nog een paar zaken op.

- Het blijkt op sommige punten lastig voor gemeenten om als organisatie het goede voorbeeld te geven. Gebruik van groene stroom en duurzaam papier is standaard, maar dubbelzijdig kopiëren en een duurzame catering lopen in veel gemeenten achter.
- Van het uitgangspunt People, Planet en Profit wordt de P van People te vaak vergeten. Opvallend laag wordt gescoord op de ambitie van ten minste 40% vrouwen aan de top. Slechts drie gemeenten halen de streefcijfers: Bussum, Brummen en Leidschendam-Voorburg. Duurzaamheid is meer dan het verlagen van CO2-uitstoot!

Het is goed te zien dat duurzaamheid hoger op de lokale agenda is komen te staan. Ook het kabinet legt de lat hoog. We vinden dat bijvoorbeeld de rijksoverheid moet behoren tot de koplopers in Nederland op het terrein van duurzaamheid.

We hebben concrete afspraken gemaakt:

- een vermindering van 25% energieverbruik in 2020.
- 100% duurzaam inkoop in 2010
- vergroten aandeel vrouwen en allochtonen in topfuncties.
- meer mogelijk maken van tijd- en plaatsonafhankelijk werken.

Rijksbreed is de werkplekbezetting 65%. Intussen moet wel al die onbenutte ruimte worden verwarmd, verlicht en schoongemaakt. We gaan al toe naar gezamenlijke huisvesting van ministeries maar hier valt zeker winst te boeken.

Conclusie: we zijn nog lang niet de duurzame samenleving waar we naar streven, maar de overheid is wel op de goede weg. Dat is mede te danken aan uw inzet. Daarom ga ik graag over tot het uitreiken van de zes Duurzaamheidsmeters. Ik zal eerst de koplopers noemen.

De kopgroep:

Breda en Alkmaar gaan dit jaar op kop, op de voet gevolgd door Nijmegen, Amersfoort, Tilburg en Groningen. Zij halen meer dan 90% van de maximale score en zijn de kopgroep. Ik zou zeggen: op naar de 100%!

V.l.n.r.: dhr. Scherrenberg (Tilburg), wethouder Visscher (Groningen), wethouder Willems (Breda), minister Ter Horst, wethouder Van 't Erve (Amersfoort), wethouder Binnendijk (Alkmaar) en wethouder Van der Meer (Nijmegen)